

KUNSZENTMÁRTONI HÍRLAP

közérdekű önkormányzati lap

200 Ft

XVI. Vásártéri lecsófőző verseny

részletek a 2. oldalon

Szent Márton ünnepe

részletek az 3-4. oldalon

Hagyományok bővületében

részletek az 5. oldalon

Mesemondó verseny a városi könyvtárban

részletek a 6. oldalon

Múltunkról a jövőnek

részletek a 7. oldalon

Túlsúly, elhízás oka és következményei - 2. rész

részletek a 8. oldalon

Budapest átevezés

részletek a 10. oldalon

Közösségi ház - Sportcsarnok 2006-2021 / 8.rész

részletek a 11-12. oldalon

CÍMLAPFOTÓ: DOBOS ANNAMÁRIA

XXII. évfolyam, 11. szám
2021. november 10.

XVI. Vásártéri lecsófőző verseny szüreti mulatsággal

Az időjárás ismét nagyon kedvezett a már hagyománnyá vált lecsófőző versenynek, melynek főszervezője ezúttal is Katona Józsefné Marika volt a vásártéri közösség hathatós közreműködésével. Most számos program várta a családokat, hiszen az ízletes ételek mellett olyan színvonalas műsorok garantálták az élményekkel teli napot, mint a Dalma Dance Club táncbemutatója, Molnár Orsi gyermekműsora, majd később felnőttekkel együtt is közös énekre keltek, valamint Dezső Dóra és Szűcs Miklós gyermekdalokból, versikékből összeállított előadása. Köszönjük a minőségi produkciókat és a hozzátartozó kiváló hangosítást, zenei szolgáltatást is Kiss Zoltánnak!

Idén is többen mögé álltak a rendezvénynek, hogy az minél gazdagabb legyen programokban. Köszönet illeti Wenner-Várkonyi Attila polgármestert hozzájárulásáért, Győri-Papp Judit és a FICSAK Kunszentmárton ismét ingyenes légvárral és játékokkal tudott segíteni, Szarka Jánosné Kati néni vattacukorral kínálta a gyerekeket, akiknek igazi tűzoltóautóba is volt lehetőségük beülni, valamint a Sellő Kft. is már megszokott módon kedveskedett halászlével a vendégeknek. Természetesen nincsen vásártéri rendezvény tombola nélkül, ezúttal is köszönjük a felajánlásokat, melyek közül Szamecz Béla saját festménye volt a fődíj.

A zsűrinek, melyet Iglódi Ferenc, Kiss Csaba és Hegedűs Krisztián alkotott, ezúttal sem volt könnyű dolga a lecsók értékelésekor, de már maga a részvétel is megérte a programon, ahol gyerekek és felnőttek egyaránt jól szórakoztak. Gratulálunk a helyezetteknek és minden résztvevőnek a kellemesen eltöltött őszi naphoz. Még egyszer köszönjük a rengeteg támogatást, segítséget, akik annyian voltak, hogy felsorolni is lehetetlen lenne. Reméljük, találkozunk jövő tavasszal is a tarhonyafőző versenyen!

Vásártéri közösség

Szent Márton ünnepe

A hűvösre forduló novemberi időben nevezetes eseményre készülődik városunk lakossága. Szent Márton püspök és hitvalló életére és cselekedeteire emlékezünk november 11-én, a városházán éppen úgy, mint a nagytemplom megszentelt falai között. Tiszteljük őt, mint városunk névadóját, de hitünk és meggyőződésünk szerint úgy is, mint példaképünket és égi pártfogónkat. E rövid írás keretében szeretnénk őt a ma élő ifjabb és idősebb generáció tagjaival kissé közelebről megismertetni.

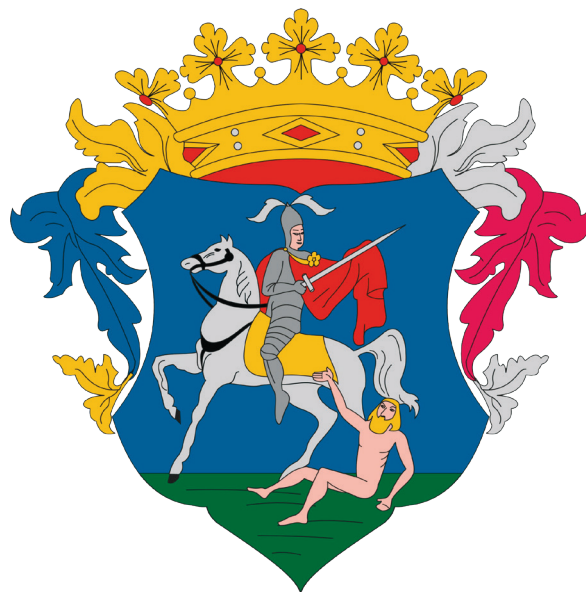
Márton az első keresztény századok kiemelkedő személyisége volt. A hatalmas római birodalom Pannónia tartományának Savaria nevű városában született 316 táján, és 397-ben halt meg. Földrajzi és történelmi egybeesés, hogy Pannónia hazánk dunántúli tájegysége, a római Savaria helyén pedig Szombathely városa terül el. Ezért emlegették Mártont némelyek a régi időkben magyar szentként. Ez csak a születési helyre vonatkozik, mert ekkor itt a magyaroknak még híre sem volt, a honfoglalás csak ötszáz évvel később ment végbe. Életrajzi adataiból kitűnik, hogy apja nyomdokaiba lépve már tizenöt éves korában a római hadsereg katonái közé állt. Hittanulónak jelentkezett, majd megkeresztelkedett. A tanultakat gyakorlatban is alkalmazta. Bátor magatartása mellett szelídségével, a betegek és szegények iránti részvételével tűnt ki. Lovas tisztként egy kemény hideg téli napon Amiens város kapujánál a kőlépcsőn didergő koldusnak adta karddal kettévágott palástjának felét. Később égi hívásra válaszolva elhatározta, hogy megvált a katonaságtól. Elbocsátási kérelmét a császár gyávaságnak bélyegezte. Legendája szerint így válaszolt neki: ha kérésemet gyávaságnak becsmérled és nem hitnek, hát holnap majd védtelenül odaállok a csatasor elé, és Jézus nevében, a kereszt jelével, pajzs és sisak nélkül áthatolok az ellenségen. Így is történt.

Leszerelése után remetéskedett, majd a papi rendbe lépve kolostorba vonult. 371-ben Tours város püspöke meghalt. Az akkori szokás szerint a téren összeseregülő nép választotta meg utódát. Márton is elvegyült a tömegben, amikor észrevették és őt akarták kikiáltani püspökké. Erre ő távozott, s a város szélén a libáolák közelében húzódott meg. A libák azonban hangos gágogással felfedték rejtkehelyét. A nép rátalált, a férfiak vállukra vették és a püspöki székbe emelték. A libák közreműködésének emléke a „Márton lúdja” ünnepi eledelként történő fogyasztásának szokása. A szent püspök 80 éves koráig töltötte be főpásztori szolgálatát. Le akart mondani, de a nép sírva könyörgött, hogy ne hagyja őket cserben. Szíve megesett rajtuk, elállt visszavonulási szándékától. Ekkor hangzott el híressé vált mondása: „Nem vonakodom a munkától.”

Szent Márton a legelső nem vértanú szent, akit az egész kereszténység tisztelni kezdett az egész világon, mert ő az imádság, áldozatos munka, az alázatosság és felebaráti szeretet példaképe. Szűz Mária után a legtöbb templomot Márton nevére és emlékére szentelték. A franciák után a magyarok körében terjedt el kultusza. Már első királyunk, Szent István az ő oltalma alá helyezte a pannonhalmi bencés monostort. A történelmi Magyarországon több mint negyven községet neveztek el róla. Ezek közül néhány példa: Bükkszentmárton, Dicsőszentmárton, Rózsaszentmárton, Szalkszentmárton, Gyórszentmárton, az erdélyi Szépkenyerűszentmárton, Csíkszentmárton (Kunszentmárton testvérvárosa). Mindezek mellett számtalan templom pártfogója. Különösen nagy tisztelet övezi szülőhelyén: Szombathelyen, ahol ereklyéinek egy részét a székesegyház Szent Márton oltárán őrzik.

Szent Márton püspök nevét városunk az Árpád-kor századai óta viseli. A tatárjárás vihara tépdeszte, a törökidőszak többször is elpusztította, a földdel tette egyenlővé. Lakói szorgalmával azonban mindig újjáépült, és a mai napig fennáll a szent pártfogó védelme alatt. 1686 után lakatlan pusztasággá vált a kunok egykori híres helysége, melyet 300 évvel ezelőtt Jászapátiról érkezett „megszállók” telepítettek újjá. Első dolguk közé tartozott templomot építeni, s azt Szent Márton püspök tiszteletére szentelték. A folyamatosan növekvő község hithű népének befogadására szűknek bizonyult a kis templom, s nemsokára újat, utána pedig még kettőt emeltek Isten dicsőségére. 1784-ben épült mai templomunk, a sorban már a negyedik.

Városunkban számos Szent Márton-ábrázolással találkozunk. Legismertebb a palástjelenet, hiszen a didergő koldusnak karddal kettéhasított fél palástját nyújtó fiatal római katonatiszt alakja az irlal-

mas felebaráti szeretet példaként rajzolódott a kunszentmártoniak szívébe. Ez az ábrázolás 1667 óta látható helységünk városcímerén, a hivatalos bélyegzőkön, a templom diadalívén, az 1910-ben készült nagyméretű mennyezetfestményen, a Szent Márton nevét viselő, 1923-ban öntött harang domborművén, valamint a hagyományokat megbecsülő családok otthonaiban még meglévő régi szentképeken. Szent Mártont mint püspököt két műalkotás jeleníti meg településünkön. A templomtorony külső homlokzatán lévő falmélyedésben látható a szent főpap barokk stílusú kőszobra, amely valószínűleg egyidős magával a templommal. Szent Márton püspök legméltóbb és legértékesebb ábrázolása a főoltárkép, amely Zirckler János egri festőművész műhelyében készült az 1789. év folyamán. Figyelemre méltó a szent püspök arcán sugárzó áhítat, mélységes hit és az Isten segítségébe vetett bizalom, amely életének egyik legnagyobb csodatételét kíséri.

A november 11-én, illetve az ahhoz legközelebbi szombaton tartott templombúcsún a kunszentmártoni hívek tisztelete és szeretete a védőszent felé árad. A régvolt ősök, a városalapító, templom- és kápolnaépítő elődök, a jeles családok emléke elevenedik meg az ünnepi szentmisén, amikor a múltból, apáról fiúra öröklődött imák és énekek hangzanak fel a századok áhítatával megszentelt falak között. Az Istenbe vetett hit és a Szent Márton-tisztelet egyesíti lélekben a település lakóit. Szent Márton példaadása a jelenkor számára is időszerű, mint ahogyan a városcímer látványa sugallta Kerekes Károly zirci apát ajkára 1991-ben a költői sorokat:

***Kunszentmárton hívő népe,
benned Szent Márton emléke
fáklyaként lobogjon mindig.
Légy e hitnek lángoszlopa:
„Félköppennyel lehet élni,
félszívvel emberként – soha!”
Ezért áldunk, Urunk, itt ma.***

A 2021. év Szent Márton-búcsújára a város minden lakójának szívből kívánunk lélegzadagító, örömteli ünneplést.

Józsa László

Gratulálunk Barna Gábornak!

A Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti tagozata 2021-ben Erdélyi Zsuzsanna-díjban részesítette Barna Gábor néprajzkutatót, professor emeritust, a Magyar Tudományos Akadémia doktorát.

A kitüntetett méltatása: „Dr. Barna Gábor néprajzkutató, egyetemi tanár, kandidátus, a hazai vallási-néprajzi kutatások iskolateremtő tanáregyénisége, a magyar nép lelkiségi életének, a népi szakralitásnak, a népi szakralitás egyéni és közösségi formáinak avatott kutatója. Szülőföldhöz, hazához és közösséghez mindenkor hű tudományos szakember, generációk közötti erős kapcsolatot építő tanárember. Míves és nagy fontosságú publikációk szerzője. E díj névadójának méltó követőjeként, a magyar népi kultúra

szellemi és közösségi értékeinek kimagasló feltárójaként, megismertetőjeként és elemzőjeként részesül az Erdélyi Zsuzsanna-díjban.”

Erdélyi Zsuzsanna (1921-2015) születésének centenáriumára emlékezett a magyar tudományos és művészeti világ ebben az évben. Erdélyi Zsuzsanna az archaikus népi imádságok műfaji leírójaként és szorgalmas gyűjtőjeként vált a 20. század hazai művelődés megkerülhetetlen alkotójává. Többször járt Kunszentmártonban. Munkáiban felhasználta a népi kéziratok énekeskönyvekből itt gyűjtött anyagot.

A Nemzetközi Magyarstudományi Társaság 2021 szeptemberi közgyűlésén Barna Gábort újabb ciklusra alelnökévé választotta.

Kunszentmárton város vezetése és polgárai nevében szívből gratulálunk, egészségben megélt termékeny éveket kívánunk mindannyiunk okulására, büszkeségére.

Hagyományok bővületében - Őszi est a múzeumkertben, 2021.

Szeptemberben közel 500 fő részvételével újra megrendezésre került a múzeum nagyszerű őszi rendezvénye. A hagyományos Tiszazugi gyümölcs-párlatok versenye és az ezt követő pálinkakóstolás mellett színes gyerekprogramok, kézműves foglalkozások, tárlatvezetés, gólyalábas felvonulás és tűzszonglór show várta a rendezvényre látogatókat. Az esti hangulatról a Cimbaliband zenekar gondoskodott. A szokásos Mihály-napi tűzgyűjtáshoz és táncházhoz a zenét a Sámli zenekar szolgáltatta.

A IV. Tiszazugi gyümölcspárlatok versenyének fődíjai:

a Tiszazug legjobb pálinkája: **Szabó Ferenc** birskörte 2020. évjárat

a Tiszazug legkülönlegesebb pálinkája: **Hunyadi József** faeper 2021. évjárat

Kunszentmárton legjobb pálinkája: **Janes Zsolt** irsaiolivér 2020. évjárat

a Társadalmi zsűri díja: **Szabó Péter** csipkebogyó 2020

A pálinkaverseny győztesei

Kreatív pályázatunkat is újra kiírtuk. A pályázók ebben az évben szebbnél szebb termésképekkel kápráztatták el a zsűrit és a jelenlévőket. A nyertesek:

óvodás kategóriában KÁMK Deák Ferenc Óvoda tagintézményének **Ficánka** csoportja

iskolás kategóriában **Varga Dorina Zita**

különdíjasok: **Bencsik Kornélia** és a cserkeszőlői P.S. ÁMK Napköziotthonos Óvoda **Pillangó** csoportja

Czakó-Habi Csilla

Mesemondó verseny a városi könyvtárban, 2021. október 14-15.

Idén könyvtárunk mesemondó versenyének lebonyolításában – az egy évvel ezelőtti, online jelentkezésekkel, video felvételekkel ellentétben – ismét helyreállt a régi rend, mindenki nagy megkönnyebülésére. Örömkre most is szép számmal jelentkeztek tanulók a versenyre. Óvodások, alsó- és felső tagozatos általános iskolások szerepeltek Cserkeszőlőből, Kunszentmártonból, Szelevényről, Tiszaföldvár-Homokról és Tiszakürtről. Négy korcsoportban lehetett részt venni, zsűrizésük külön történt.

Óvodások:

1. Barabás Eszter– Kunszentmártoni ÁMK Deák F. úti óvoda, Szitakötő csop.
Szaszko Martin Antal– Tiszakürti Óvoda
1. Mihályi Gabriella– Kunszentmártoni ÁMK, Szitakötő csop.
2. Kövér János– Cserkeszőlői P.S. ÁMK Cserkeszőlő Napközi Otthon
Különdíj: Sipos Barnabás- Kunszentmártoni ÁMK Deák F. úti óvoda, Szitakötő csop.

1-2. osztály:

1. Zentai Zsejke– Öcsödi Általános Iskola
2. Bán Bodza– Kunszentmártoni Ált. Isk. 2. a
3. Horthy Boglárka–Kunszentmártoni Ált. Isk. 2. b
Különdíjas: László Abigél - Kunszentmártoni Ált. Isk. 2. c

3-4. osztály:

1. Kiss Bence– Kunszentmártoni Ált. Isk. 3. b
2. Talmácsi Katrina– Kunszentmártoni Ált. Isk. 3. a
Molnár Péter– Cserkeszőlői P. S. Ált. Isk. 3. o.
3. Halmai Hanna– Kunszentmártoni Ált. Isk. 4. a
Különdíjas: Molnár Dorottya– Cserkeszőlői P. S. Ált. Isk. 3. o.

Felső tagozat:

1. Czakó Fruzsina– Kunszentmártoni Ált. Isk., 5. b
2. Pálinkás Ildikó Kincső– Kunszentmártoni Ált. Isk., 5. b
Fazekas Dóra Karina– Kunszentmártoni Ált. Isk. 5. b.

Köszönjük minden kedves mesemondónknak a szép szereplést, a felkészítő pedagógusoknak, szülőknek a segítségét!

Külön köszönet a zsűri tagjainak és támogatóinknak: Sárközi György cukrászmesternek és a Talmácsi Cukrászdának!

A könyvtár dolgozó

„Múltunkról a jövőnek”

„Múltunkról a jövőnek” jelmondat alatt rendezte meg 2021. október 2-án a Kunszentmártoni Települési Értéktár Bizottság a 300 éves évfordulós rendezvényekből a járvány miatt elmaradt találkozót „A helyi értékek napja a Kunszentmártoni járásban” címmel a Szabó Gyula Múvelődési Központ összes helyiségében. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat a „Megyei identitásfejlesztés Jász-Nagykun-Szolnok megyében” című TOP-5.3.2-17-JN1-2018-00001 azonosító számú pályázatából támogatta a rendezvényt, amelynek megszervezésébe bekapcsolódott a Nemzeti Múvelődési Intézet Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatósága, a „Köttön Vezér” Honismereti, Hagyományőrző és Városvédő Egyesület, a kunszentmártoni ÁMK „Szabó Gyula” Múvelődési Központja és Helytörténeti Múzeuma, valamint több magánszemély. A rendezvény díszvendége Jászapáti város, Kunszentmárton testvértelepülése volt, ahonnan 300 évvel ezelőtt a honfoglalók a Körös partjára érkeztek. A két város polgármestere megkoszorúzta az újratelepülés emlékművét, a Radics-keresztet.

A rendezvény legfontosabb célja az volt, hogy a környezetben működő értéktárak tevékenységét bemutassa, s ezáltal szakmai tanácsokat adjon a járás településeinek települési értéktár megalakítására.

A programot a jászapáti néptáncgyűttes látványos műsora nyitotta meg. Fellépett a kunszentmártoni Nőklub kórusa.

Az öcsödi értéktár bizottság gazdag kiállítással mutatkozott be. Különösen Bencsik Márta szalmafonó és a hímező szakkör termékei, a szellemi

kulturális örökség területéről pedig Enyedi Antalné honismereti munkásságának eredményeit bemutató kéziratos kötetek voltak impozánsak. Kunszentmárton a múzeum segítségével bemutatta Bozsik Kálmán fazekas alkotásait, a díszedények motívumait textilre álmódó Ország László hímezéseit, Országné Dékány Katalin lószőr ékszereit, a helyi szűcsök és az Oberna Szikvízüzem munkáját. A Talmácsi Cukrászda kóstolót kínált az értéktárba felvett egykori disznótóri süteményből, a barátfülből. Könyvek segítségével pedig több értéktárban szereplő elemet (Seres Katalin, élő rózsafüzér társulat, stb.) ismerhettünk meg. A kunszentmártoni értéktár elemeiből már két impozáns és négy nyelvű kötet is megjelent számos színes képpel, amelyeket Barna Gábor mutatott be.

Tiszakürt, ahol csak most van alakulóban az értéktári tevékenység, gazdag anyagot vonultatott fel. Megjelent természetesen a híres arborétum, a Tiszakürti Arborétum, a gazdag Helytörténeti gyűjtemény néhány darabja, de láttuk Tálás László borait, Németh György sajtátkészítésű hangszer- és Komlós Zoltán világháborús gyűjteményét. A tiszakürtiek büszkék Kürti Kovács Sándor regényeire, Nagy Lehel könyveire, a helyi alkotók festményeire. Tiszainokáról megismerhettük a tájház gyűjteményét, a mezőgazdasági terményeket és a belőlük előállított termékeket.

A bőséges ebéd után délután tartalmas beszélgetés bontakozott ki az értéktárak hasznáról, szerepéről a helyi kötődések, a szülőföldhöz ragaszkodás erősítésében a megyei értéktár elnökének, Rózsa Lajosnak és Rónyai Lászlónak, a Nemzeti Múvelődési Intézet megyei igazgatójának közreműködésével, aki a gyermekek számára elhozta a Hungarikum játszóházat is. A programot Dezső Dóra és Szűcs Miklós zenés irodalmi műsora zárta, amely a hazaszeretetről, a szülőföld szeretetéről szólt. Szeretnénk remélni, hogy az egész napos program ösztönzőleg hatott és hat Kunszentmárton és a tiszazugi települések értékmentő tevékenységére!

-a-r

Túlsúly, elhízás oka és következményei - 2. rész

A túlsúlyra, elhízásra sokan csak esztétikai problémaként tekintenek, de tudatában kell lennünk annak, hogy ennél azonban jóval összetettebb a helyzet. Minél inkább megnő az ember testtömege és ez az állapot minél hosszabb időn keresztül fennáll, annál több közérzeti problémát és betegséget idézhet elő. Többek között:

Magas vérnyomás: A testtömeg növekedésével a szervezetben felszaporodik a zsírszövet. Más szövetekhez hasonlóan a zsírszövetnek is oxigénre és tápanyagban gazdag vérre van szüksége. Az oxigén és a tápanyagigény növekedésével a keringő vér mennyisége is növekszik, így egyre több vért kell a verőereken át keringetni, így megemelkedik az artériák falára nehezedő nyomás.

Szív- és érrendszeri problémák: A túlsúllyal gyakran együtt jár a vérsírok (koleszterin és triglicerid) emelkedett szintje, mely hozzájárulhat a szív- és érrendszeri betegségek kialakulásához.

Az erekben felszaporodó vérszír hatására az érfalak rugalmassága csökken, lerakódások jelennek meg belső falukon, emiatt szűkülnek az erek és idővel akár elzáródások, illetve szövetelhalás is kialakulhatnak. Érdemes tudni, hogy a vérsírok nemcsak zsírban gazdag élelmiszerek fogyasztásával juthatnak a szervezetünkbe. Túlzott cukor- és szénhidrát-fogyasztás esetén is a szervezetünk vérsírokat állít elő.

Cukorbetegség: A szervezetben található nagy mennyiségű zsírszövet érzéketlenné teszi a sejteket az inzulinnal szemben, így a cukor - nem tud belépni a sejtekbe - a vérben marad, vagyis magasabb lesz a vércukorszint. Ez pedig újabb káros következményeket válthat ki a szervezetben.

Csont- és ízületi gyulladás, kösvény: Magyarázata egyszerű, minél nagyobb a testtömeg, annál nagyobb terhelés éri az ízületeket, a porcokat és általában az egész vázrendszert, mely serkenti az ízületi fájdalmat, valamint a merevségérzést.

Egyéb gyulladásos folyamatok: Ma már kutatási eredmények igazolják, hogy a túlsúlyos emberek szervezetében a különféle gyulladásfaktorok szintje jelentősen nagyobb a normál testsúlyú emberekénél.

Légzésproblémák, éjszakai légzéskimaradás (alvási apnoé) súlyos állapot, mely az elhízás mértékével szorosan összefügg. Akár szívelégtelenséghez, szívinfarktushoz, stroke-hoz is vezethet.

Zsírmáj vagy más néven a máj zsíros elfajulása: Elhízás során a zsír a májban is felgyülemlik. Az elzsírosodás miatt a májsejt könnyebben elpusztul, amelynek végeredménye a zsírmáj miatt kialakult májzsugor lehet.

Fogamzóképesség csökkenése: A zsírszövet a többi szövethez képest (kivéve a májat) fokozott mértékben bontja a szexhormonokat, ezzel csökkenti a fogamzóképességet mind férfiak, mind nők esetében. Az elhízás terhességi (gesztációs) diabéteszhez és más rendellenességhez vezethet terhesség során, de fokozhatja a születési rendellenességeket is.

Daganatos megbetegedések: Azt már régóta tudják, hogy a túlsúly és a rák kialakulása között szoros az összefüggés, arra azonban eddig még nem tudták a választ, milyen biokémiai folyamatok állhatnak ennek a hátterében.

Egészségünk védelme érdekében a túlsúly, elhízás kezelése kiemelkedő fontosságú. Ehhez pedig az egyik legfontosabb szabály a kiváltó okok figyelembe vétele és kezelése. A megoldást tehát nem a fogyókúra készítmények nyújtotta fogyókúrás jelenti, hanem az állapottól függő, komplex életmódváltás, mely a túlsúlyt annak a „gyökerénél” kezeli.

Gyerekek esetében is fontos odafigyelni a túlsúly időben történő kezelésére, mert a kezdetben bájosan kerekded gyermekből később súlyosan elhízott tinédzser, majd felnőtt válhat ennek egészségre gyakorolt káros következményeivel.

Ha szeretne az egészséges testsúly megtartásával vagy az eredményes fogyással kapcsolatosan többet megtudni, 2021. november 13-án (szombaton) 15 órakor Sikeres fogyás titka címmel előadást tartok Kunszentmárton Szabó Gyula Művelődési Központ nagytermében.

Dr. Kanyó Tímea – Életmód-tanácsadó és terapeuta, Integratív- és funkcionális táplálkozási ismeretekkel rendelkező természetgyógyász

Interjú helyesbítése

Előző hónapban közölt interjúnkban több olyan félreértett információ is volt, amelyek miatt a szerkesztőség legjobb megoldásnak azt találta, hogy a javított interjút teljes egészében újra közölje az átláthatóság kedvéért. Megértésüket köszönjük!

A szerkesztőség

Csendes, tevékeny élet Interjú Dénes Lászlóné nyugdíjas tanítóval

Évek óta ismerem, tudom, hogy kolléga, gyerekei úgyszintén. Néha pár szót váltottunk is az utcán, együtt zsúriztunk mesemondó versenyeken, mégis alig tudok róla valamit.

Egyszer fülembé jutott, hogy a megyei múzeum pályázataira több éve küld be írásokat, amelyek a szakmai bírálók elismerését is kiváltják. Kíváncsivá tett, ki is Dénesné Erzsike. A KÉSZ meghívására bemutatta a nyilvánosságnak is gyűjteményeit. Ezt követően beszélgettünk.

Mi indított el ezen az úton?

Jászfákóhalmán születtem, 20 évig éltem ott. Amikor messzire kerültem, eszméltem rá a falu értékeire, kincseire. A tanulás, a munka, a család mellett nem volt időm lejegyezni emlékeimet, csak nyugdíjazásom után tudtam időt szakítani az írásra. De gyűjtöttem magamban az emlékeket.

Mi volt az első termés?

Visszaemlékeztem nővéremmel gyermekkorunkra, akkori játékainkra, és ezeket az emlékeket papírra vettem. (Így játszottunk mi.) Egy találkozónkon a szülőfalumban fel is olvastam. Nagy hatással volt társaimra, elkérték másolatban. Később derült ki, hogy Fodor István, Jászságért díjas helytörténész, falumbeli titokban beküldte a Damjanich János Múzeum pályázatára, ahol elismerő oklevéllel jutalmazták. Ez adta az inspirációt, hogy kibővítem, és már saját nevemben jelentkezzem a megyei megméretésen.

Nagyon előreszaladtunk. Hogy kerültél Kun-szentmártonba?

A tanítóképző elvégzése után mi még nem választhattuk meg szolgálati helyünket, minket kineveztek a megye iskoláiba. Így kerültem Tizsasásra. Megszerettem a falut, az ott élő embereket. Tizenegy évig tanítottam, majd tizenkét évig igazgatója is voltam az iskolának. Amikor a települések összevont irányítása bekövetkezett, a feletteseim azt hitték, hogy fiatal pedagógusként majd tudnak engem irányítani, de tévedtek. Mindig határozottan képviseltem az iskola, a kollégák és a gyerekek érdekeit. 12 év után, 1988-ban szaporodtak a személyi ellentétek, így nem vállaltam tovább a feladatot. Kun-szentmártonban a Deák Ferenc utcai iskola könyvtárosaként még tíz évig foglalkoztam gyerekekkel.

Nagyon élveztem ezt a munkát is, sok újítást vezettem be a könyvtári ismeretek átadásában.

Aztán következtek a nyugdíjas évek. Sokan panaszkodnak, hogy nem tudnak mit kezdeni a megnövekedett idővel. Te hogyan tudtál a korábbi nyüzsgő évtizedek után a csendesebb életre átállni?

Nem volt nehéz. Tudomásul vettem, hogy másik életszakaszba jutottam, igyekeztem, igyekszem a legjobban élni vele. Nagyon szerettem kézimunkázni, hímezni, horgolni, most erre is több idő jutott, elláttam a családomat, gyerekeimet, unokáimat, barátaimat szebbnél szebb kézimunkákkal. Mindig szerettem gyűjteni, újságokból számomra fontos, érdekes események dokumentumait eltettem. Ilyen a „Szoknyás, fejkendős, tiszazugi gyilkosok”, később a nagy árvíz a Körösön, a vörösiszap katasztrófa, amelyet a büntetőügy lezárásáig követtem, stb. Végre volt időm ezeket is albumba rendezni csak úgy, mint gyermekeim, unokáim közszerepléseinek nyomtatásban, fotókon megjelent dokumentumait.

Volt idő átgondolni szülőfalum régi életét. A falu a mezőgazdaság mellett széles iparos réteggel is bírt: cipészek, asztalosok sokasága élt meg a mesterségből. Édesapám is asztalosként kereste kenyerét. Megörökítettem életüket, a korabeli szokásikat, de kitértem a kollektivizálás utáni új helyzetre is. Kíváncsi voltam, kinek hogyan alakult a sorsa. Lejegyeztem tizsasasi iskolai emlékeimet, a tanítás kedves vagy tanulságos pillanatait, a gyerektörténeteket. Alkotásaim címei: Gyökerek, A Jászfákóhalmi asztalosok és cipészek története, Iskola a Tizsazugban

Nem szakadtál el szülőfaludtól sem. Hogyan tartod a kapcsolatot?

Rokonaim már nem élnek otthon. De Jászfákóhalmán megalakult a JÁKÓB, a jákóhalmiak baráti köre. Ennek vezetőségi tagjaként is, a találkozók alkalmával is sokszor utazom haza. Volt már ott kiállításom kézimunkáimból, gyűjteményeimből. A helyi újság is számon tart, megjelennek írásaim. Legutóbb Éva húgom emlékére a Séta szülőfalumban, amely összehozza a múltat a jelennel. Remélem, a pedagógusok, iskolások is szívesen olvassák, segít erősíteni a kötődésüket településükhöz.

Úgy látom, nincs vége a feladatoknak. Most mi foglalkoztat?

A sok-sok kirándulás, utazgatás fényképeit rendezem, de az írással sem hagytam fel. A 2. világháború idején születtem. Szeretném felidézni a háborús gyermekkor emlékeit.

Nagyon szeretem a virágaimat, azok is igénylik a gondozást.

Megszületett a dédunokám. És bár nagyon megszese laknak, remélem, még sokszor dajkálhatom, ha

hazalátogatnak. A családi albumom most már velem is bővül. Bízom benne, ha majd felnőtt, örömmel és érdeklődéssel lapozgatja, csak úgy, mint dédnagymamája visszaemlékezéseit. Remélem, erősek lesznek kötődései a gyökereihez.

Jó egészséget, sok tartalmas évet kívánok szerető családotd körében.

Tóthné Barna Mária

Budapest átevezés 2021. október 9.

A korábbi eredményes versenyek jutalmául a KDSE két tagja: Bölcskei-Molnár Gergely és Garamvölgyi Milán, valamint testnevelő tanárunk, Vincze Béla nevezett a nem mindennapi szezonzáró programra.

20 sárkányhajós egység (360 fő) és profi versenyzők saját hajóikban szálltak vízre ezen a napon. Az Árpád híd budai oldaláról az UTE kajak-kenu szakosztály csónakházától indult a mezőny. Fantasztikus volt a látkép a Dunáról, a sok-sok sárkányhajó a kísérő motorosok és a profi versenyzők között evezve.

A programon részt vett dr. Kiss Gergely, Storcz Bontond többszörös olimpiai bajnok versenyző, Gajdos Tamás, a TV2 műsorvezetője, ötpróba nagykövetek.

A Margit híd után láthattuk balról a Parlament épületét, áthaladtunk a Széchenyi Lánchíd alatt és jobbról megcsodálhattuk a Budai vár épületegyüttesét. Következett az Erzsébet híd, azután a Szabadság híd. Jobbról láthattuk a Gellért-hegyet majd átevezünk a Petőfi híd alatt is. Balról feltűnt a Nemzeti Színház épülete, majd következhetett a hajrá. Áthaladtunk a Rákóczi híd alatt is. Bekanyarodtunk a Lágymányosi öböl területére. Itt volt a cél, a Lágymányosi Spari, Vízisport, Diáksport és Szabadidő Egyesület központja.

Gazdagabbak lettünk egy hihetetlen élménnyel, hiszen nem mindenkinek adatik meg, hogy Budapest nevezetes részeit az élő Dunáról láthatja. Kaptunk emlékpólót és emlékérmét. A célban forró tea és befutó csomag várt minden résztvevőt.

Köszönet jár Nyíri Csaba tanár úrnak, aki a nevezésben és az utaztatásban segített. A részvétel anyagi fedezetét a KDSE biztosította. Kicsit elfáradva, a nedves ruhát levetve, átöltözve indultunk 18 óra után Kunszentmártonba.

Vincze Béla (KDSE-elnök)

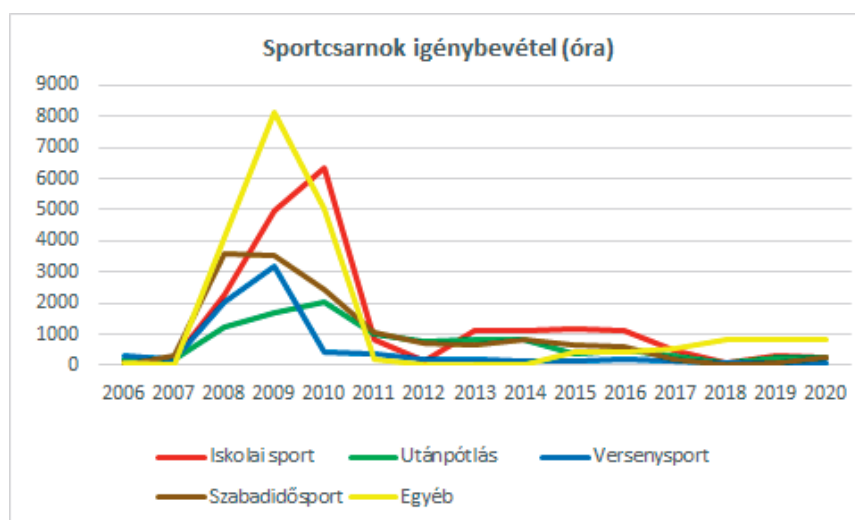
Közösségi ház-Sportcsarnok 2006-2021 8. rész

Kedves Olvasó!

Ebben a részben bemutatásra kerül a sportcsarnok tevékenységéről néhány statisztikai adat. Létezik egy kormányrendelet (166/2004. V. 21.), mely szerint a sportlétesítmények kihasználtságáról az adott intézmény tulajdonosának, vezetőjének adatokat kell szolgáltatni egy országos elemzés végrehajtásához. A Dani Margit Sportcsarnok első, majdnem teljes munkáéve 2006-ban kezdődött.

A folyamatosan vezetett nyilvántartások iskolai sport, utánpótlás, versenysport, szabadidősport és egyéb kategóriát állítanak fel, Az adott intézmény saját nyilvántartása szerint minden hónapban rögzíti a különböző tevékenységi formákhoz köthető óraszámokat. Az alábbi táblázatban bemutatom 2006-tól kezdődően a minden év december legvégén elkészített és a tulajdonosnak leadott statisztikát.

Év	Iskolai sport	Utánpótlás	Versenysport	Szabadidősport	Egyéb
2006*	152	218	314	296	70
2007	210	205	186	326	25
2008	2256	1251	2033	3611	4100
2009	4947	1682	3178	3557	8152
2010	6363	2044	418	2416	5033
2011	807	994	354	1054	201
2012	1114	779	179	694	-
2013	1135	817	186	668	-
2014	1143	849	144	839	-
2015	1157	385	168	635	449
2016	1091	506	203	628	424
2017 *	470	330	152	224	517
2018*	65	54	79	49	830
2019	327	279,5	108	93,5	811,5
2020*	228,5	259,5	97	268,5	851

* Eredményt befolyásolta: 2006 árvíz, 2017-18 tetőzetfelújítás, 2020 pandémia

A számokkal lehet játszani. Játsszunk mi is. 2010-ben 19.987 óranyi felhasználást jelent a sportcsarnok vezetője, ezt az óraszámot a következő hat év összességében sem sikerült elérni.

Bármelyik sorát nézzük a statisztikának, jól látható, hogy a 2011-es tulajdonosi döntés, ami feltételezhetően pénzügyileg indokolható volt abban az időszakban, a sportra gyakorolt negatív hatása katasztrofális. Ebből a traumából még mindig nem sikerült felállni.

Imrei László

Barna Tamás – Tóth László: A mélységektől a magasságokig Ásványok a Bibliában

Az **idei Országos Könyvtári Napok** keretében került sor 2021. október 7-én, pénteken 17 órai kezdettel **dr. Barna Tamás** könyvajánlással és kiállítással egybekötött vetített képes előadására a kunszentmártoni városi könyvtárban „**Mélységektől a magasságokig - Ásványok a Bibliában**” címmel.

A könyv szerzői, Barna Tamás és Tóth László ásványgyűjtők, hívő emberként fogtak a különleges feladathoz, melynek célja a Bibliában említett hat fém, huszonkét drágakő és további hat különböző ásvány bemutatása volt.

A könyvben látható gyönyörű fotókon és ásványtani tulajdonságokon kívül megismerhettük az adott elemre vonatkozó, rövid magyarázatokkal kiegészített, jellemző bibliai idézeteket, majd elmerülhettünk az adott ásvánnyal kapcsolatos kultúrtörténeti ismeretekben.

A kötet az egyes bibliakiadások közötti eltérésekre is magyarázatot ad az ásványok tekintetében, miközben fény derül arra, hogy ugyanazt az ásványt hányféleképpen nevezték az évezredek során.

A könyvbemutató, illetve előadás után került sor az „**Ásványok és fossziliák a Kárpát-medencében**” c. kiállításra, melynek ásványai Magyarország és a Kárpát-medence különböző tájegységeiről (pl. a Mátrából, az Északi-középhegységéből, a Gömör-Szepesi-érchegységéből vagy az Eperjes-Tokaji-hegyláncból) származnak. A kiállított ásványokat a gyűjtő könyvtárunknak ajándékozta.

A tárlat – melyet nagy érdeklődés kísért - továbbra is megtekinthető a könyvtár nyitvatartási ideje alatt.

Ez úton mondunk köszönetet dr. Barna Tamás nagylelkű felajánlásáért és minden segítségéért.

A városi könyvtár dolgozó

Labdarúgás

Pontgyűjtögetés!

A megyei I. osztályú bajnokság őszi idényében már 10 mérkőzést játszottak le a csapatok. Az első 5 forduló után a **KuTE** csak 1 pontot szerzett, a következő 5 fordulóban már kettőt. Nem sok, de a mérkőzéseket elemezve háromszorosa is lehetne. A 6. fordulóban nyújtott teljesítményükért **Szabados Sándor** és **Rácz István Domonik** bekerült a forduló válogatottjába.

KuTE-Tiszapüspöki 3-3 (1-1)

Molnár Lajos Sporttelep, 60 néző, vezette: Szénási Gábor

Fordulatokban gazdag mérkőzésen a **KuTE** a hájrában emberelőnyben közelebb állt a győzelemhez.

Gól: Szabados (19, 65), Rácz (69) ill. Fekete (24.-11-esből) Farkas (52), Angyal (57).

Kiállítva: Pócs (27)

Janiga László: „A megbeszéltek ellenére más felfogásban játszott a csapat, így elmaradt a várva várt siker.”

Rákóczifalva-KuTE 2-1 (2-0)

Rákóczifalva, 100 néző, vezette: Kiss Attila

Sajnos ismét bátortalanul kezdett a **KuTE**, a hazaiak magabiztosan vezettek, de fordulás után a döntetlen simán benne volt a mérkőzésben.

Gól: Susa (12), Major (44) ill. Szabados (78)

Janiga László: „A második félidőben nagy erőket mozgósítottunk a pontok megszerzéséért, de egy félidőnyi előnyt adtunk az ellenfelünknek.”

KuTE-Tiszaföldvár 0-5 (0-4)

Molnár Lajos sporttelep, 50 néző, vezette: Kóródi Ferenc

A bajnoki címre pályázó szomszédaink magabiztosan győztek. Osztálykülönbség volt és van is a két csapat játéktudása között.

Gól: Kovács T. (3, 40, 71), Szűcs (10), Kriska (33).

Janiga László: *Klasszikkülönbség volt a két csapat között. A második félidőben már nagyobb akarással játszottunk, és lett is volna lehetőségünk szépíteni.*

Kunhegyes-KuTE 4-4 (2-2)

Kunhegyes, 100 néző, vezette: Szabó József

Nyolc gól, fordulatos mérkőzés, izgalmas hajrá jellemezte a mérkőzést.

Gól: Mester (21, 59, 70), Vitális (34) ill. Rácz Dominik (19, 87), Kézsmárki (44.-11-esből), Szabados (47).

Janiga László: „Egyenlő erők csatájából igazságos döntetlen született. Nagyobb odafigyeléssel nyerhetünk is volna.”

KuTE-Újszász 2-3 (0-2)

Molnár Lajos sporttelep, 70 néző, vezette: Nagy Zoltán

Ellentétes félidők. A vendégek lendületesen kezdtek és zavarba hozták a helyieket, de fordulás után a KuTE szokás szerint rákapcsolt, minimum a döntetlen is benne volt. Néhány játékvezetői ítélet miatt feszült légkör alakult ki a végére.

Gól: Szabados (57.-11-esből, 66) ill. Németh (9), Szokolai (36), Kaló (54).

Kiállítva: Lengyel (90), Sütő (90+4)

Janiga László: „Egy félidőnyi előnyt adtunk ellenfelünknek. Sajnálom, hogy nem tudtunk legalább egy pontot szerezni, megérdemeltük volna a második játékrészben nyújtott teljesítményünk alapján.”

A bajnokság állása a 10. forduló után:

1.Karcag 28, 2.Martfű 25, 3.Tószeg 19, 4.Tiszaföldvár 18, 5.Kisújszállás 15, 6.Jászfényszaru 15, 7.Mezőtúr 13, 8.Szajol 13, 9.Rákóczifalva 10, 10.Újszász 9, 11.Jánoshida 9, 12.Jászárokszállás 8, 13.Kunhegyes 8, 14.Tiszapüspöki 7, **15.KuTE** 3 ponttal.

Pálinkás Ferenc

Győzelem!

Jász-Nagykun-Szolnok megye 2021/2022.évi sakk csapatbajnoksága első fordulójában győzelemmel kezdett a KuTE sakkcsapata. Békésszentandrásan a művelődési ház nagytermében ültek asztalhoz a sakkozók. A KuTE sakkozói közül Megyaszi Balázs, Bíró István, Radics László és T.Kovács Tibor győzött, Tari János és Pillár Pál ellenfél nélkül szerzett győzelmet, Fullajtár István döntetlent játszott. A második forduló mérkőzését a szolnoki csapat kérésére december 19-re halasztották. November 7-én Abony csapatát látja vendégül a KuTE.

Pálinkás Ferenc

Házasságkötés

Mihály Aliz és Nédó Károly
Lénárt Anna és Szántó Róbert
Majzik Andrea Dóra és Oberna Gábor
László Kitti Mária és Pap Ádám
Gere Marianna és Parádi Sándor
Barna Nikolett és Zsemberi Tamás
Jutasi Andrea és Kovács János
Tarsoly Alexandra és Dósa László Dániel

Elhunytak

Szerényi Jánosné - Burka Ágnes 91 éves
Kovács Józsefné - Csadó Márta 69 éves
Tóth Józsefné - Vincze Ilona 91 éves
Illés Éva 66 éves
Szaszko Péter Pál 79 éves

PIETAS TEMETKEZÉS
KUNSZENTMÁRTON, KOSSUTH LAJOS ÚT 19.

- ÜGYINTÉZÉS (KÖRHÁZI, ANYAKÖNYVI, ÁNTSZ, STB.)
- TEMETÉSI KELLÉKEK ÁRUSÍTÁSA
- KOPORSÓS TEMETÉS
- URNÁS TEMETÉS, HAMVAK SZÓRÁSA
- HAMVASZTÁS
- HALOTT SZÁLLÍTÁS A TEMETÉS HELYSZÍNÉRE
- SÍREMLÉKEK FORGALMAZÁSA
- VILÁGI BÚCSÚZTATÁS

TÓTH VILMOS KIRENDELTSÉG-VEZETŐ
☎ 56/463-182 | ÉJJELE-NAPPALI ÜGYELETI HÍVÓSZÁM 20/474-48-04

Villanyszerelés

Magánszemélyeknek és cégeknek.
A kisebb javítástól a felújításon és karbantartáson keresztül a teljes kivitelezésig.
Elektromos hibakeresés és annak elhárítása.
Háztartási gépek, berendezések bekötése.
Átalánydíjas villamos karbantartás.

GULYÁS ISTVÁN
06-30/149-1727

KEGYELET TEMETKEZÉS

Kunszentmárton, Jókai utca 37.
(a régi üzlet helyén)

☎ 06 56 461 108

Ügyelet a nap 24 órájában
Kirendeltség vezető: Bartusz Jánosné

☎ 06 30 303 52 24

Impresszum

Kunszentmárton Város Önkormányzatának lapja, kiadja: Kunszentmárton Város Képviselő-testülete, szerkeszti: a szerkesztő bizottság, főszerkesztő: Mihályi Tamás, e-mail: ksztmhirlap@gmail.com, telefonszám: 06 56 461 042, nyomdai munka: Pátria Nyomda Zrt. Fenntartjuk jogunkat, hogy a tartalom és a szerző szándékának tiszteletben tartása mellett a beküldött írásokat rövidíthessük. A lapban közölt vélemények nem mindig tükrözik a szerkesztőségét, azokért a felelősséget a nyilatkozók, illetve a szerzők viselik. Ugyanez vonatkozik a hirdetések tartalmára is.

A következő lapzárta: 2021. november 26.
Az esetleges nyomdai hibákért elnézésüket kérjük!

TÖBB, mint 25 éve iparkodunk | 6. rész

Díj a sikeres vállalkozásokért: a hónap kis- és középvállalkozása | A gyár kezd megtelni

Díj a sikeres vállalkozásokért
(2015. február)

2015-re az európai háztartási gépek piacát vezető multinacionális vevőjüknél villanymotor-tengelygyártásban stratégiai beszállító pozíciójukat megerősítették. Ugyanebben az évben tető alá hoztak egy szerződést egy német csapágy világmárka debreceni gyárával. Talán ennek is köszönhetően a társaságuk a **Díj a sikeres vállalkozásokért: A hónap kis- és középvállalkozása** elismerésben részesült.

A díjat ünnepélyes keretek között Varga Mihály Nemzetgazdasági Miniszter Úr adta át 2015. márciusában.

Varga Mihály Nemzetgazdasági Miniszter
Úr átadja a díjat (2015)

Koyo köszörűgép (2018)

Korábbi külföldi kiállításokon tapasztalták, hogy a cégük nevében található „trade” szó -ami az alapításkori helyzetben még jónak tűnt- a kereskedelemre utalva megnehezíti a nemzetközi porondon a szereplésüket.

2016-ban az export túlsúlyuk miatt le kellett cserélni régi, bejártatott nevüket. Azért, hogy a megjelenésükön ne kelljen nagyot változtatni az **UniTurn** név mellett döntöttek, melyben a „turn” angol szó jelentései között szerepel az egyik legfontosabb tevékenységük, a forgácsolás.

2017 és 2018-as években -az akkori Nemzetgazdasági Minisztérium által odaítélt *Irinyi támogatás* segítségével- a géppark tovább gyarapodott, főként Citizen hosszesztergákkal. Ebben a projektben vásároltak három nagyértékű japán Koyo köszörűgépet is.

A korábbi bővítést, építkezést maguk mögött hagyva a gyár körül a kert és a környezet szépült.

Ezalatt az érkező gépekkel a gyár elkezdett betelni.

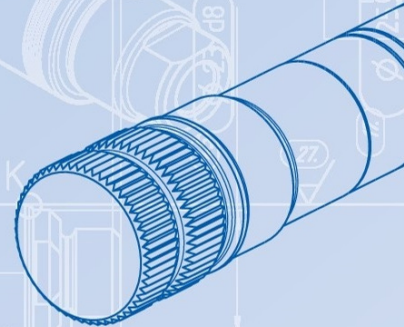
Fenti beruházások mellett 2018-tól egy nagyívű szervezetfejlesztéssel alkalmazkodtak a kor kihívásaihoz, melynek eredményeként mára egy olyan elhivatott **Csapatuk** lett, mellyel bátran nézhetnek a jövő elé.

A gyár kezd betelni

Szépül a kert

Rajtad múlik: mi lesz a beosztás?...

Vedd kezedbe a saját karriered alakítását is!

GÉPKEZELŐKET KERESÜNK

CNC hosszeszterga gépekre és **CNC csúcsnélküli** köszörűgépekre is!

Te fogod ellátni a gépek üzemeltetését, ellátását, és számítunk **precizitásodra** a minőség ellenőrzése során is. A munka jellege és intenzitása miatt **HÖLGYEK** jelentkezését is várjuk!

Elvárások

- **Szakt munkás** végzettség (fémipari végzettség előny)
- **Pontos** munkavégzés
- **3 műszakos** munkarend vállalása
- Jó **számolási képesség** az alpműveletekkel

EGY MŰSZAKOS, RÉSZMUNKAI DŐS KÖNNYŰ FIZIKAI MUNKÁRA MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ KOLLÉGÁT KERESÜNK

Elvárások:

- **Általános iskolai** végzettség
- **Lelkiismeretes** munkavégzés
- **Megváltozott** munkaképesség

Feladatok:

- A megváltozott munkaképességet figyelembe véve **könnyű fizikai munka**

Ha úgy érzed, szívesen növekednél **Te** is velünk, várjuk jelentkezésed a **hr@uniturn.hu**-ra, vagy küldd el **cimünkre!**

UniTurn Kft. • 5440 Kunszentmárton • Vég utca 25.